

נזירות שמשון

1. גמ' ברכות סג.

תניא, רבי אומר: אל ימנה אדם אפטרופוס בתוך ביתו, שאלמלי לא מינה פוטיפר את יוסף אפטרופוס בתוך ביתו - לא בא לאותו דבר.

תניא, רבי אומר: למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה - לומר לך שכל הרואה סוטה בקלוקלה יזיר עצמו מן היין.

2. במ"ר י'

(שם /שופטים י"ג/) כי נזיר יא-להים יהיה הנער מן הקב"ה שמשון היה הולך אחר עיניו לפיכך הזהירו בנזיר שלא יהיה שותה יין לפי שהיין מביא לידי זמה ומה בזמן שהיה נזיר הלך אחר עיניו אילו היה שותה לא היה לו תקנה לעולם מרוב שהיה רודף אחר זמה

3. רלב"ג יג:

ולפי שהיה גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתיד שמשון לרדוף אחרי הנשים וללקות בהם התחכם הש"י מלידה ומבטן ומהריון למנעו מזה ולזה רצה שיהיה נזיר א-להים כי ההמנע משתיית יין מועיל מאד לזה הענין כאמרם כל הרואה סוטה בקלוקלה יזיר עצמו מן היין

4. רש"י דברים כא

ולקחת לך לאשה - לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע. שאם אין הקב"ה מתירה ישאנה באיסור. אבל אם נשאה, סופו להיות שונאה, שנאמר אחריו (פסוק טו) כי תהיין לאיש וגוי וסופו להוליד ממנה בן סורר ומורה, לכך נסמכו פרשיות הללו:

Brachot 63a

It has been taught: Rabbi says, A man should not appoint a steward over his house, for had not Potiphar appointed Joseph as steward over his house, he would not have fallen into such trouble as he did.

It has been taught: Rabbi says, Why does the section of the Nazirite follow immediately on that of the unfaithful wife? To teach you that anyone who sees an unfaithful wife in her evil ways should completely abstain from wine.

Bamidbar Rabbah 10

The Holy One, blessed be He, foresaw that Samson would go wherever his eyes led him, and He therefore admonished him to be a nazirite; that he should not drink wine, because wine leads to lewdness. Now, if while he was a nazirite he went wherever his eyes directed him, surely, had he been drinking, there would have never been any remedy for him at all, by reason of his headstrong pursuit after lewdness.

Rashi Deut 21

you may take [her] for yourself as a wife: Scripture [in permitting this marriage] is speaking only against the evil inclination. For if the Holy One, blessed is He, would not permit her to him, he would take her illicitly. But if he marries her, he will ultimately come to despise her, as it says after this, "If a man has [two wives-one beloved and the other despised]" (verse 15); [moreover] he will ultimately father through her a wayward and rebellious son (see verse 18). For this reason, these passages are juxtaposed. [Tanchuma 1]

5. בראשית רבה פ"ד

יוסף בן שבע עשרה שנה וגו', ואת אמר והוא נער אלא שהיה עושה מעשה נערות, ממשמש בעיניו מתלה בעקיבו מתקן בשערו...

6. רש"י בראשית לט:ו

ויהי יוסף יפה תואר - כיון שראה עצמו מושל, התחיל אוכל ושותה ומסלסל בשערו, אמר הקב"ה אביך מתאבל ואתה מסלסל בשערך, אני מגרה בך את הדוב, מיד ותשא אשת אדוניו וגו' - כל מקום שנאמר אחר סמוך:

7. גמ' שבת קלט.

ואמר רב מלאי משום רבי יצחק מגדלאה: מיום שפירש יוסף מאחיו לא טעם טעם יין, דכתיב +בראשית מט+ וילקדך נזיר אָחיו.

8. רד"ק שופטים פי"ג

אבל עונש נקירת עיניו לפי שאמר ותישר בעיני שמשון ואמר אותה קח לי כי היא ישרה בעיני ידמה כי חשק בה ליופיה וכן באחרות אשר חשק ולקח לתאווה אליהן והנה הפס"י כוונתו הראשונה הטובה שהיתה רצון האל כמו שכתוב כי מה' היתה כי תואנה הוא מבקש מפלשתים נראה לי בתחילה היתה כוונתו לטובה לבקש תואנה מפלשתים ואחר כך גברה עליו התאוה בראותו אותה וישרה בעיניו והפסיד כוונתו הא-להית בכוונתו הגופנית הבהמית אשר התערבה בה ולפיכך נענש ונקרו פלשתים את עיניו מדה כנגד מדה

Breishit Rabbah 84

JOSEPH, BEING SEVENTEEN YEARS OLD, etc. He was seventeen years old, yet you say, BEING STILL A LAD! It means, however, that he behaved like a boy, pencilling his eyes, lifting his heel, curling his hair...

Rashi Breishit 39:6

Joseph had handsome features - As soon as Joseph found himself [in the position of] ruler, he began eating and drinking and curling his hair. Said the Holy One, blessed be He: "Your father is mourning and you curl your hair! I will incite the bear against you." Immediately afterwards "his master's wife lifted up her eyes." [Tanchuma]

Talmud Shabbat 139a

R. Melai also said in the name of R. Isaac of Magdala: From the day that Joseph departed from his brothers he did not taste wine, for it is written, [The blessings of thy father...shall be on the head of Joseph]. And on the crown of the head of him who was a nazirite [since his departure] from his brethren.